

191.82
1241

STANFORD UNIVERSITY
LIBRARIES

STACKS

AUG 8 1977

ИНСТИТУТ ЗА СРПСКОХРВАТСКИ ЈЕЗИК

НАШ ЈЕЗИК

XXI/4—5

БЕОГРАД
1975

НАШ ЈЕЗИК

Књига XXI (нова серија)

Св. 4—5

САДРЖАЈ

Стилистичка схватања Александра Белића (уз петнаестогодишњицу смрти нашег великог научника) (БЕРИСЛАВ М. НИКОЛИЋ)	203—214
Три старе именице које нису то (РАДОСАВ БОШКОВИЋ)	215—222
Граница слога и неке појаве у вези са њом (АСИМ ПЕЦО)	223—229
Прилог проучавању Ђура Даничића као акцентолога (БЕРИСЛАВ М. НИКОЛИЋ)	230—232
Приступ обради падежних синтагми у средњој школи (свршетак) (ДАРИНКА ГОРТАН-ПРЕМК)	233—239
Писање арапских речи у српскохрватском језику (ДАРКО ТАНАСКОВИЋ)	240—254
Прилози и дискусија:	
(1) Замена арапских гласова у традиционалним српскохрватским арабизмима (НИКОЛА РОДИЋ)	254—261
(2) Транскрипција арапских имена у светлу наше правописне и језичке норме (МИТАР ПЕШИКАН)	261—266
(3) Неколико примера транскрипције арапских имена (ДАРКО ТАНАСКОВИЋ)	266—267
Текућа питања језичке културе	
(1) О етнику <i>Косовац</i> и <i>Косовар</i> (НИКОЛА РОДИЋ)	268—269
(2) Род именице <i>миџо</i> (МИЛИЦА ВУЈАНИЋ)	269—270
(3) О употреби двају глагола: 1. користити (се); 2. захвалити (се) (ДАРИНКА ГОРТАН-ПРЕМК)	270—274
Хроника	
(1) Савјетовање у Сарајеву о раду на пројекту „Школска терминологија“ (МЕВЛИДА КАРАЦА-ГАРИЋ)	275—276
(2) Пети међународни састанак слависта у Вукове дане (ЈБИЉАНА ЈУХАС)	276—278
(3) Прва југословенска ономастичка конференција (ЗВЕЗДАНА ПАВЛОВИЋ)	278—279
Спомени	
Трајни лингвистички значај Симоновићеве термилошке грађе (In memoriam аутору „Ботаничког речника“) (МИТАР ПЕШИКАН)	280—281
Регистар	282—287

западноевропског третмана ових сугласника (транскрибују се као th, dh); у тако значајним арапским дијалектима као што су египатски, сиријски и алжирски ови гласови се мењају у t, d; од неког значаја је чињеница да се у научној транскрипцији ови гласови означавају помоћу модификованих t, d, а и сама арапска графика асоцира такву везу (исти носећи знак за d и звучни интердентал, такође за t и безвучни интердентал).

Могућности нормативне интервенције веће су у топонимима (кјји су и важнији за нашу језичку културу) него у личним именима. Знатан утицај можда би могла постићи једна група оријенталистичких и правписних стручњака која би направила попис важнијих арапских географских имена и ставила га на располагање картографима и новинарским службама, а било би корисно и објавити такав саветник, разуме се — ако би сами ти стручњаци могли (као заједнички став) утврдити рационална правила транскрипције. При томе би најмање рационално било остати при стилиској вишеструкости.

Миџар Пешикан

НЕКОЛИКО ПРИМЕРА ТРАНСКРИПЦИЈЕ АРАПСКИХ ИМЕНА

Као илустрацију, дајемо неколико реченица из трију књига објављених код нас, са транскрипцијом арапских имена каква је примењена у тим књигама. Уз сваки пример даћемо употребљена арапска имена у научној фонолошкој транскрипцији, а затим у упрошћеној транскрипцији која долази у обзир за широку примену, сагласно систему изложену у претходним текстовима. Верујемо да су изабрани узорци довољно речити као потврда потребе поклањања веће пажње транскрипцији арапских речи у нашем језику.

Прва три одломка су из књиге: Filip Hiti, *Istorija Arapa*, Sarajevo, 1967 (превод са енглеског), четврти из новог (другог) издања познатог дела: Osman Nuri Hadžić, *Muhammed A. S. i Kur'ân, Kulturna istorija Islama*, Sarajevo, 1968, а пети из књиге: Ibrahim Hodžić, *O intelektualnom i primitivnom shvatanju vjere i vjerskih propisa*, Sarajevo, 1971.

1. Такође не постоје никакви трагови ал-Хадџајове резиденције истог назива, al-Qubbah al-Khaḍra, у Васиту (стр. 251).

Фонолошка транскрипција: al-Ḥaḡḡāḡ, al-Qubba al-Ḥaḍra', Wāsiṭ.

Упрошћена транскрипција: el Hadžadžove, El Kuba el Hadra, у Васиту (или ћирилицом: *ел Хаџаџове, Ел Куба ел Хагра, у Васиту*, аналогно и у даљим примерима).

2. За njega nisu znali ni ibn-Khallikān, Yāqūt, niti Ḥājjī Khalfah, а ibn-Khaldun krivo misli da je to redakcija ibn-Waḥshīyina djela (стр. 519).

Фонол.: Ibn Hallikân, Yâqût, Hâğği Halfa, Ibn Haldûn, Ibn Wahšî.
Упрошћено: Ibn Halikan, Jakut, Hadži Halfa, Ibn Haldun, Ibn Wahšijevoğ.

3. Ibn-Rushd, ibn-Maymûn, ibn Bajjah i ibn-Ṭufayl bili su bolje poznati kao filozofi i o njima će biti govora kasnije. Ibn-al-Khaṭib. . . (стр. 520).

Фонол.: Ibn Rušd, Ibn Maymûn, Ibn Bâğğa, Ibn Ṭufayl, Ibn al-Haṭib (Ibnu-l-Haṭib).

Упрошћено: Ibn Rušd (или Ružd), Ibn Mejmun, Ibn Badža, Ibn Tufejl (или Tufeil), Ibn el Hatib (Ibnul-Hatib).

4. Ovaj slavni halifa poslao je hiljadu dinara čistoga zlata Ebul Feređ-el-Isfahaniji da njemu prvom pošalje svjku glascvitu anticlgiju (стр. 21).

Фонол.: Abû al-Farağ (или Abû-l-Farağ) al-Işfahâni.

Упрошћено: Abu el Faradžu el Isfahaniju (или Abul-Faradžu, односно, зависно од општег третмана „фетхе“: Feređžu, док је формант „Abu“ сувише ушао у обичај у том облику, и не би га било срећно мењати у „Ebu“).

5. Znameniti arapski učenjak i filozof Ibni Sina . . . Taj uzvišeni i plemeniti um . . . izaziva kod Ibni Sina-a s punim pravcm divljenje i poštovanje (стр. 101).

Фонол.: Ibn Sinâ.

Упрошћено: Ibn Sina, kod Ibn Sine (свично се арапско завршно -a третира код нас као наставак, иако је у извршном језику део основе; ако би се третирало као део основе, онда бисмо у нашем примеру имали: „код Ибн Синаа“).

Д. Танасковић